

Huvudman

Stiftelsen Lunds Waldorfskola
8450008415

Beslut

Datum 2024-07-24

Dnr 2024:2041

Sida 1 (15)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lunds Waldorfskola i Lunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Lunds Waldorfskola att senast **torsdag den 31 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att anmäla och utreda behov av särskilt stöd och säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Lunds Waldorfskola inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Lunds Waldorfskola ska vidta följande åtgärder

Anmäla och utreda behov av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 6 september 2024 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när och hur de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. En redogörelse för när och hur informationen har förmedlats ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd som kommer in till rektorn, startar en utredning. Rektor ska dokumentera hur många sådana anmälningar som kommit in till rektorn under höstterminen 2024 fram till den 31 oktober 2024 samt datum för anmälan och vilket datum utredning har startats för respektive elev (3 kap. 7 § skollagen).

Ändamålsenliga lokaler

1. Se till att det finns lokaler för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I det ingår att säkerställa att det finns tillgång till lokaler

så att det är möjligt att genomföra undervisning i det centrala innehållet i ämnet idrott och hälsa i alla delar (2 kap. 35 § skollagen, förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 5.4 idrott och hälsa).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Lunds Waldorfskola en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd, i den del det gäller beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd samt i den del som gäller att ansvarig för uppföljning och utvärdering ska framgå av åtgärdsprogram. Stiftelsen Lunds Waldorfskola ska senast **torsdag den 31 oktober 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser huvudmannens klagomålshantering.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2041) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden gällande bland annat stöd inlett en tillsyn av Lunds Waldorfskola i Lunds kommun. Vidare har Skolinspektionen i ärende med dnr 2023:2287 fått indikation på skolan saknar idrottshall.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lunds Waldorfskola följer gällande bestämmelser om stöd, ändamålsenliga lokaler och huvudmannens klagomålshantering.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 10 april 2024 och 11 april 2024. Representanter för huvudmannen har också intervjuats. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram

för elever. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

I intervju med lärare lämnas redogörelser för hur arbetet med extra anpassningar går till. Lärare uppger att de ger extra anpassningar och att det går att kontakta specialpedagog för att få råd. De extra anpassningarna utvärderas, och kan justeras i samband med det. Om anpassningarna inte är tillräckliga blir frågan om särskilt stöd aktuell. Även av intervju med rektor framkommer att extra anpassningar ska användas, och att de ska justeras om de inte fungerar samt att specialpedagog kan kontaktas. De extra anpassningarna som finns ska dokumenteras i skolans digitala system av respektive lärare. Av intervjun med elevhälsan framkommer att nya rutiner har tagits fram för stödarbetet på skolan, och att det inte finns en stabil organisation på plats ännu, särskilt inte på högstadiet där man tänkt att eleven behöver utredas för särskilt stöd direkt, utan att först försöka att ge extra anpassningar. Även vid intervju med rektor framkommer att skolan har förändrat rutinerna för extra anpassningar. Skolan är inte helt i mål med detta arbete då det är nytt sedan i år.

Anmäla och utreda behov av särskilt stöd

Skolinspektionen har inhämtat uppgifter om arbetet med särskilt stöd från huvudmannen och rektor. Av uppgifterna framgår att en anmälan om behov av att utreda särskilt stöd har gjorts för sjutton elever. Det finns bland dessa

en anmälan som gjorts i oktober 2023 men där utredning inte har startat. För sex elever gjordes anmälningar i oktober 2023 och utredningar har startat, men ännu inte avslutats.

I intervju med lärare anger några lärare att om extra anpassningar inte fungerar lyfter man det på ett elevhälsomöte respektive med elevhälsoteamet. De uppger att det finns särskilda blanketter för anmälan om behov av utredning om särskilt stöd. En lärare berättar att efter att en blankett lämnats in görs en utredning av elevhälsoteamet. När det rör allvarliga fall uppfattar läraren att anmälan gått via rektor. En lärare uppger att hen pratar med specialpedagogen om möjligheterna att hjälpa eleven, och att hen ibland har pratat direkt med rektor om det rör ekonomiska frågor. En annan lärare säger att det beror på, och att det är från fall till fall.

Enligt representant för elevhälsan är tanken att lärare ska börja med extra anpassningar, justera dessa utifrån elevens behov, och ha samtal med elev och vårdnadshavare. Om det inte räcker ska en kartläggning påbörjas där man utreder vilka kriterier eleven inte uppfyller. I kartläggningen ska framgå hur skolsituationen som helhet ser ut för eleven och eventuella utmaningar som kan finnas. När underlagen är färdiga ska de skickas till specialpedagogen. I samband med det ska en blankett fyllas i så att det finns samlad information om elevärendet. Om lärarna inte har tid att fylla i blanketten förs en dialog med klassföreståndaren eller klassläraren om elevens skolsituation och vad som behöver göras för eleven.

Representant för elevhälsan uppger att när man får in en anmälan tas ärendet upp på elevhälsomöte. Ärendet och vad elevhälsans olika kompetenser kan bidra med diskuteras. Om det behövs en specialpedagogisk insats försöker specialpedagogen få mer underlag, men ofta blir det i första hand att intensifiera gällande extra anpassningar. Det har inte varit uttalat att rektor bestämmer om att starta en utredning eller att man inväntat en blankett, utan en utredning har inletts när man sett behovet.

Representant från elevhälsan uppger att skolan har infört nya rutiner för stödarbetet. När det gäller kontinuitet och att hålla koll på elevärenden har rutinerna inte fungerat hela vägen. Det finns de som varit mer mottagliga för rutinen, exempelvis lärare på låg- och mellanstadiet. Dessa lärare följer i högre utsträckning rutinerna och använder blanketten. Från elevhälsans håll har man tryckt på för att få lärarna på högstadiet att anmäla elevers stödbehov tidigare och inte bara skriva in som omdöme att eleven inte klarar målen. Representant från elevhälsan uppger att lärare ska göra extra anpassningar själva och att flera gör det. Det finns lärare som inte vill göra anmälningar på någon blankett. Man har försökt att arbeta med detta, men arbetet har försvårats av hög personalomsättning.

På fråga till elevhälsorepresentanter om lärare anmäler behov av särskilt stöd direkt om det direkt bedöms otillräckligt med extra anpassningar svarar representant för elevhälsan att lärare på högstadiet väntar, och att lärare inte kommer om inte elevhälsan ligger på och försöker få in den informationen aktivt. I mellan- och lågstadiet anmäler lärare till elevhälsan. En representant från elevhälsan uppger att de inte har fått in anmälningar angående behov av särskilt stöd från högstadiet detta läsår. På fråga om elevhälsan upplever att det finns elever som skulle ha behövt lyftas till dem för en utredning av särskilt stöd svarar två representanter att det finns sådana elever. Vid intervju med rektor framkommer att rektor delar bilden av att lärare på högstadiet inte anmäler behov av att utreda särskilt stöd, att rektor arbetar på individnivå med dessa lärare, och att rektor har arbetat med arbetslaget för att förtydliga läraransvaret i skolans processer. Det förekommer exempelvis att en elev inte klarar målen i matematik och att eleven trots detta inte lyfts i elevhälsan.

Rektor uppger att det borde kommit fler anmälningar beträffande högstadiet. En förklaring till att det inte har skett kan vara att elever med stödbehov anmäls och upptäcks redan tidigare. Enligt rektor ansvarar lärarna för att anmäla behov av att utreda särskilt stöd, och en anmälan kan göras digitalt eller via papper och kommer direkt till rektor. En anmälan ska göras när man inte ser någon progression av extra anpassningar. Rektor uppger att det är eftersträvanvärt att en kartläggning bifogas anmälan. Det fungerar väl för vissa lärare men inte för andra. Rektor och läraren kan också gemensamt fylla i kartläggningen vid samtal. Om det varslas om att en elev är på väg att inte nå målen tar rektor direkt ärendet till elevhälsoteamet. Om en utredning måste startas får rektor underlag för att besluta om huruvida ett åtgärdsprogram ska upprättas. Enligt rektor startas det alltid en utredning vid en anmälan om behov av att utreda särskilt stöd. Att det finns en elev där utredning ännu inte har inletts trots att en anmälan gjorts beror på specialpedagogens arbetsbelastning. Att övriga utredningar inte är slutförda beror på att all information inte kommit in till specialpedagog. Då det är många utredningar tar det tid. Rektor och representant för elevhälsan uppger att utredningar om särskilt stöd slutförs, men inte alltid skyndsamt. Enligt rektor saknas förutsättningar för att genomföra utredningar skyndsamt, då specialpedagogen av ekonomiskt betingade orsaker även fått andra arbetsuppgifter.

Rättslig reglering

Huvudmannens ansvar

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen vid skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling och att lärare

och annan personal vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Anmäla och utreda om behov av särskilt stöd

Om det inom ramen för undervisningen, genom bland annat resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare, eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Det har genom Skolinspektionens utredning inte framkommit annat än att bestämmelserna har följts när det gäller att ge elever extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Anmäla och utreda behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionen konstaterar att det framkommer att det finns olika uppfattningar på skolan om när och hur en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd ska göras. Skolan har en rutin med en blankett för anmälan

om behov av särskilt stöd, men i intervjuer framkommer att det trots detta kan skilja sig åt när och på vilket sätt en anmälan sker och vad en sådan anmälan innebär. Vidare framgår att vissa lärare inte anmäler att elever har behov av att utreda särskilt stöd och att det finns elever som skulle behöva lyftas för utredning, men vars behov inte har anmälts. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans arbete brister när det gäller att anmäla behov av att utreda särskilt stöd.

En anmälan om behov av att utreda särskilt stöd är ett centralt led i en skolas arbete med att stödja elever. När behov av särskilt stöd anmäls är rektor alltid skyldig att se till att det startas en utredning om särskilt stöd. En utredning ska mynna ut i ett ställningstagande kring huruvida en elev är i behov av särskilt stöd (beslut om att upprätta åtgärdsprogram fattas) eller inte är i behov av särskilt stöd (beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram fattas). Besluten kan överklagas. En rektor kan inte underlåta att starta en utredning och inte heller avsluta en utredning utan att fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram.

Otydligheter gällande om och när en anmälan ska ske och vad som utgör en anmälan, riskerar att påverka huruvida en utredning för en elev startas. I intervjuer framkommer att när en anmälan kommer in tas ärendet upp på elevhälsomöte. Det finns uppgifter om att en anmälan kan resultera i att extra anpassningar intensifieras. Vidare framgår att utredning sker när man sett behov av det. I intervju med rektor framkommer att rektor lyfter elevärenden till elevhälsoteamet om det varslas om att en elev är på väg att inte nå målen, och att det där görs en bedömning av om en utredning måste startas. Enligt Skolinspektionen innebär skolans arbetssätt att en utredning inte genomförs efter varje anmälan om behov av att utreda särskilt stöd. Av underlaget framgår även att en anmälan om behov av att utreda särskilt stöd har lämnats för en elev i oktober 2023, men att en utredning inte har påbörjats, vilket Skolinspektionen bedömer är en brist.

Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyller skollagens krav när det gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Ändamålsenliga lokaler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

På fråga från Skolinspektionen om vilka lokaler som används för undervisning i ämnet idrott och hälsa har huvudmannen inkommit med information om vilka utemiljöer skolan disponerar över och att det inomhus används olika lokaler beroende på behov, exempelvis eurytmisalen eller ett större utrymme i skolans hantverksbyggnad.

Vid intervju med lärare som undervisar årskurs 1–5 uppger lärare att undervisningen i ämnet idrott och hälsa har fått anpassas efter förutsättningarna samt att redskap som brukar finnas i en idrottslokal inte finns. En lärare uppger att undervisningen sker i det största klassrummet i en av skolans lokaler. En lärare uppger att det blir begränsat för idrottsläraren att genomföra undervisningen med nuvarande förutsättningar, och att idrottsläraren nog inte kan genomföra alla moment. Det går inte att röra sig mycket inomhus, en klass får visserligen plats i klassrummet, men det är begränsat.

Vid intervju med lärare som undervisar årskurs 6–9 uppger en lärare att undervisning i ämnet idrott och hälsa genomförs utomhus och i blandade lokaler och en lärare berättar att de under läsåret har haft tillgång till ett ledigt klassrum. Lärare uppger att de anpassar undervisningen efter miljön de har tillgång till. Det saknas redskap som plintar och ringar, och man kan istället balansera på stockar eller lyfta stenar man hittar i utomhusmiljön. Det finns ingenstans att kasta exempelvis bollar inomhus då man är i ett klassrum, då flyger de in i lamporna. En lärare uppger att de inte har förutsättningarna att kunna hänga i rep och liknande, att lokalerna inte räcker till. Det framkommer att fysiska moment som dans och simning kan utföras. Flera lärare uppger att lokalerna påverkar undervisningen. En lärare uppger att hen har svårt att planera undervisningen för hela året, och att man mest är utomhus. Ibland går det att genomföra undervisningen enligt kursmålen men ibland går det inte. När det gäller att genomföra moment med komplexa rörelser, som man ska kunna ge till alla eleverna samt göra en mångfald av aktiviteter, så kan de inte erbjuda detta. En annan lärare uppger att avsaknaden av idrottshall försvårar, eftersom redskapsbiten faller bort och att lokalerna egentligen inte räcker till. En lärare uppger att det kan vara svårt att vara ute vissa delar av året och då blir det svårt att ha varierande lektioner. En lärare uppger att man i utomhusmiljön jobbar med kondition, orientering och styrka, dessa moment finns det inga problem med att genomföra utomhus. En lärare uppger att förutsättningarna inte räcker för att genomföra komplexa rörelser inomhus.

Av intervju med rektor framkommer att skolan inte har möjlighet att hyra in sig i en idrottshall som innehåller alla de redskap som behövs för att bedriva undervisningen. Rektor har tilldelat idrottsläraren extra mycket resurser för att trots detta kunna bedriva undervisningen på ett kreativt sätt. Skolan har även möjlighet att vara i externa verksamheter och kunna hyra in sig där, och rektor har schemalagt extra långa pass så att idrottslärare kan arbeta på en annan plats. Det finns stora möjligheter att bedriva undervisningen utomhus, och i de lokaler som lärarna har tillgång till inomhus kan man genomföra exempelvis dans, musik och eurytmi. På fråga om möjligheten att hyra in sig i extern lokal har utnyttjats svarar

rektor nej. På fråga om vad rektors bild angående tillgången till redskap för att kunna uppfylla även dessa delar i det centrala innehållet är svarar rektor att det är hens huvudbry och att den delen är problematisk. Just redskapsträningen är inte riktigt där den ska vara men idrottslärarna har fått ekonomi för att kunna bedriva undervisningen på annan plats.

Rektor uppger även att hen har gjort en avstämning där hen tittat på det centrala innehållet i idrott och hälsa och vilka delar som eleverna undervisats i och inte. Detta gjordes för att säkerställa att det fanns underlag för betygssättning då elever ska få slutbetyg i ämnet. Avstämningen har skett i samråd med idrottsläraren och då framkom det att undervisningen helt är i fas.

Representant för huvudmannen uppger i intervju att idrottsundervisningen inomhus genomförs i ett tomt klassrum då skolan inte har någon idrottssal. Simundervisning sker i extern lokal. På fråga om det finns redskap för att elever ska kunna utföra sammansatta motoriska grundformer och om elever kan utföra komplexa rörelser i enlighet med det centrala kursinnehållet i idrott och hälsa svarar en representant för huvudmannen att skolan har badmintonrack och bollar, men att det däremot inte finns plintar, ringar eller liknande. Avsaknaden av dessa typer av redskap beror, som hen uppfattat det, på att det finns en lokalbrist. På fråga om möjligheten till lekar och spel inomhus, och möjligheten att använda redskap inomhus svarar representant för huvudmannen att det i sådant fall skulle vara om man genomför sådana moment i klassrummet som idrottslärarna har tillgång till. Det är ett stort klassrum utan möbler, det är möjligt att idrottslärare tar in redskap där, men hen vet inte hur klassrummet används. Tillåter vädret är man nog utomhus. På fråga om representanter för huvudmannen, utifrån information från lärare om att det är svårt att genomföra moment inomhus då det är lampor i vägen, skulle säga att det är svårt att genomföra moment i klassrummet med redskap man har tillgång till svarar representant för huvudmannen att det är svårt då de exempelvis inte har en bollhall. På fråga om det finns förutsättningar att genomföra alla delar så som komplexa rörelser inomhus svarar representant för huvudmannen att det inte går i bemärkelsen att skolan har en idrottshall. Man kan exempelvis inte spela innebandy eller träna bollsporter men kanske kan man genomföra moment så som att träna i stationer, dans, styrka och motorik. Representant för huvudmannen säger att de inte har något avtal med extern part gällande idrottshall. De extra resurser som avsatts för ämnet har som representant för huvudmannen tolkat det använts för att köpa in mer redskap då redskapen slits ut. Det är en hög kostnad att hyra in sig på en idrottshall, och så mycket pengar har man nog inte satsat. En representant för huvudmannen uppger att det inte är så lätt att hyra in sig i lokaler som friskola då man hamnar sist i kön, men att det är en problematik som man får prata med kommunen om.

Rättslig reglering

Ändamålsenliga lokaler

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att de lokaler och den utrustning som behövs för utbildningen för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas ska finnas.

Enligt 2 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Enligt 10 kap. 8 § skollagen ska en kursplan gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen (2011:185) framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygs-kriterier.

Av kursplanen för ämnet idrott och hälsa (förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan förskoleklassen och fritidshemmet, 5.4 idrott och hälsa) framgår bland annat att eleverna i undervisningen ska få möta olika slags aktiviteter i varierande miljöer och sammanhang. Undervisningen i ämnet idrott och hälsa ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att röra sig allsidigt i olika fysiska sammanhang.

I det centrala innehållet för årskurs 1–3 ingår lekar och andra enkla rörelseaktiviteter, inomhus och utomhus.

I det centrala innehållet för årskurs 4–6 ingår lekar, spel, idrotter och andra rörelseaktiviteter, inomhus och utomhus.

I det centrala innehållet för årskurs 7–9 ingår komplexa rörelser i lekar, spel, idrotter och andra rörelseaktiviteter, inomhus och utomhus.

Skolinspektionens bedömning

Ändamålsenliga lokaler

Skolinspektionen bedömer huvudmannen inte har säkerställt tillgången till de lokaler och den utrustning som krävs för att syftet med utbildningen i ämnet idrott och hälsa ska kunna uppfyllas.

Av samtliga intervjuer framgår att skolenheten inte har tillgång till en idrottshall och en inomhusmiljö anpassad efter ämnet idrott och hälsa. I ämnet idrott och hälsa ska eleverna få möta olika slags aktiviteter i varierande miljöer och sammanhang. Både i intervju med lärare som undervisar i årskurs 1–5 och i årskurs 6–9 har framkommit att

undervisningen begränsas av de tillgängliga lokalerna. Möjligheten att använda redskap, såsom bollar och plintar, uppges vara begränsade. Lärare i årskurs 7–9 har i intervju uppgett att förutsättningarna inte räcker för att till exempel genomföra komplexa rörelser inomhus. Enligt huvudmannen finns inte förutsättningar att genomföra alla delar inomhus i bemärkelsen att skolan inte har en idrottshall. Vissa aktiviteter kan genomföras, såsom att träna i stationer, dans, styrka och motorik, men man kan inte träna bollsporter.

I det centrala innehållet för ämnet ingår att vissa delar ska utföras inomhus. Av intervju med lärare och huvudman framgår att det finns begränsningar i vad som kan utföras i nu tillgänglig inomhusmiljö. Även om rektor uppgett att idrottslärarna har fått ekonomi för att kunna bedriva undervisningen på annan plats konstaterar Skolinspektionen att det inte finns säkerställt, genom avtal eller på annat sätt, att någon extern lokal finns tillgänglig för att genomföra delar i utbildning i ämnet idrott- och hälsa som enligt utsagor inte kan genomföras i skolans nuvarande inomhusmiljö. Någon extern lokal har inte heller nyttjats, utöver lokal för simundervisning.

Enligt Skolinspektionen har huvudmannen därmed inte säkerställt att tillgången till lokaler är sådan att syftet med utbildningen kan uppfyllas

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Lunds Waldorfskolas verksamhet vid Lunds Waldorfskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisning följer och omfattar ämnet idrott och hälsas syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenliga lokaler. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Lunds Waldorfskola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Åtgärdsprogram och beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram

Av uppgifter inhämtade från huvudman och rektor framgår att åtgärdsprogram har upprättats för tio elever. För en elev anges att inget formellt beslut är fattat.

Av samtliga intervjuer framgår att beslut om åtgärdsprogram fattas om det i en utredning framkommer att en elev har behov av särskilt stöd, och att det är rektor som fattar dessa beslut. I intervju med rektor framgår att det finns en blankett som skickas ut till vårdnadshavare, där det anges om det kommer bli ett åtgärdsprogram eller inte, vilket är nytt för året. Rektor uppger att det i ett elevärende har det inte fattats ett formellt beslut om åtgärdsprogram. Det gjordes en utredning men inget beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram fattades, vilket borde ha gjorts. Hanteringen beror på rektors arbetsbelastning. Eleven har nu återkommit till elevhälsoteamet och det kommer att fattas ett beslut om åtgärdsprogram för eleven.

Åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av innehåller information om elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. I besluten finns datum för uppföljning och utvärdering, och samtliga utom ett innehåller information om ansvarig för uppföljning och utvärdering. I handlingarna Skolinspektionen tagit del av finns plats för signatur, och det framgår hur besluten kan överklagas. Enligt intervju med rektor finns originaldokumenten underskrivna på skolan, men underskrifterna syns inte i det digitala systemet.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven

inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i bland annat grundskolan, ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § och beslut om särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 § eller anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat krav på dokumentation och motivering av beslut.

Skolinspektionens bedömning

Åtgärdsprogram och beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte fullt ut uppfyller skollagens krav i arbetet med beslut om åtgärdsprogram. Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det i ett fall inte har fattats ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram för en elev efter att utredning om särskilt stöd genomförts, samt att det saknas information om ansvarig för uppföljning och utvärdering i ett åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Stiftelsen Lunds Waldorfskolas verksamhet vid Lunds Waldorfskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, i den del det gäller beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd samt i den del som gäller att ansvarig för uppföljning och utvärdering ska framgå av åtgärdsprogram. Utredningen visar att bristen gällande beslut efter utredning endast är aktuell för en elev. Elevens behov av särskilt stöd utreds nu på nytt, och rektor har uppgett att ett beslut av om ett åtgärdsprogram ska upprättas kommer att fattas. Vidare

innehåller majoriteten av åtgärdsprogrammen information om ansvarig för uppföljning och utvärdering. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Stiftelsen Lunds Waldorfskola en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Klagomålshantering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens hantering av klagomål

I den information huvudmannen gett in i ärendet anges att klagomål hanteras av rektor eller skolchef beroende på vad ärendet gäller. Alla ärenden som tillsänds styrelsen direkt eller som berör skolans ledning hanteras av skolchefen. De redovisas sedan till styrelsen löpande genom rektor och skolchef och i enlighet med skolans riktlinjer för egenkontroll.

Rektor uppger vid intervju att styrelsen tidigare skickat klagomålen direkt till skolchefen, och inte till rektorn. Det är svårt när det inkommer vissa klagomål där exempelvis vårdnadshavaren inte anger vem klagomålet riktar sig mot, det kan vara flera aktörer samtidigt, då kan detta orsaka oklarheter i hanteringen och rutinerna kan fallera.

En representant för huvudmannen uppger i intervju att hantering av det klagomål som nyligen inkom har skett genom att kontakt tagits med personen som klagat. Klagomålet har sedan tagits upp med styrelsen, och man har försökt sätta in åtgärder direkt. Huvudmannen ämnar sköta hanteringen så framöver.

Skriftliga rutiner för hantering av klagomål

Rektor uppger i intervju att skolan lägger upp sina rutiner på skolplattformen, de borde finnas där och på hemsidan.

En representant för huvudmannen svarar att hen inte vet vilka rutiner som finns gällande klagomålshantering. En annan representant för huvudmannen svarar att det måste finnas rutiner som avser vilka klagomål som huvudmannen ska hantera, och vilka klagomål som exempelvis rektor ska hantera, och att det måste styras upp. De känner inte till om det finns skriftliga rutiner som gäller klagomålshantering.

Huvudmannen har i komplettering inkommit med dokument avseende rutiner för klagomålshantering. Av dokumentet framgår att huvudmannen avser förtydliga processen om hur man går till väga för att lämna inte ett klagomål, och göra processen lättare.

Vidtagna åtgärder vid identifierade brister

En representant för huvudmannen uppger i intervju att när ett klagomål är tillräckligt utrett ges återkoppling till den som har klagat. Återkopplingen kan ske via ett möte, e-post eller via telefon. Om man konstaterat brister så åtgärdar man det som ska åtgärdas.

Rättslig reglering

I 4 kap. 7 § skollagen anges att om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Av 4 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. När huvudmannen har tagit emot ett klagomål ska huvudmannen bekräfta detta, skyndsamt göra den utredning som behövs för att kunna hantera klagomålet och återkoppla till den som har framfört klagomålet. Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för klagomålshanteringen och aktivt verka för att rutinerna är kända bland elever, vårdnadshavare och personal.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav när det gäller att hantera klagomål samt vidta åtgärder vid identifierade brister. Huvudmannen har även inkommit med skriftliga rutiner, samt uppgett att processen ska förtydligas. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen även i denna del uppfyller de krav som gäller. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Magdalena Kocan

Magdalena Kocan
Beslutsfattare
Signerat av: Magdalena Kocan

X Veronika Enekvist

Veronika Enekvist
Föredragande
Signerat av: Veronika Enekvist

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Ida Sköld Aliefendic medverkat.